

„Šťastná rodina nie je ničím iným než predčasným nebom“

(G.B. Shaw)

Práve túto vetu sme mali pred očami dňa 25.5.2014 v našej ZŠ.

Žiaci 2. ročníka pozvali rodičov na milé stretnutie pri príležitosti Dňa rodiny. S pani učiteľkou Ľuboslavou Iskrovou sa na tento deň mimoriadne pripravili. My, rodičia, sme sa zúčastnili vo veľkom počte. Naše deti recitovali, spievali, tancovali.... zazneli aj flauty.

Každé slovo nás hrialo pri srdci, každá pieseň nás potešila. V nemom úžase sme sledovali, čo všetko dokážu. Nejedno okolo obliala slza. Dostali sme aj milé darčeky. V rámci programu bola vyhodnotená súťaž „Banka“. Najusilovanejší žiaci boli odmenení.

Prežili sme krásne popoludnie, na ktorom sme sa všetci cítili príjemne, ako rodina, ktorá sedí okolo jedného stola a odkrajuje z jednej torty.

Chceme sa poďakovať pani učiteľke Ľuboslave Iskrovej za tento krásny deň, ktorý sme mohli spolu zažiť. Ďakujeme za Vašu námahu, úsilie, trpezlivosť a obetavosť a hlavne lásku, ktorú dávate našim deťom. Ďakujeme za Vaše otvorené srdce a ruky pripravené pracovať a pomáhať.

Pozvanie prijala aj pani učiteľka Strážnická, ktorá učila naše deti v 1. ročníku.

... Akoby sa stretla celá rodina, školská rodina – šťastná rodina, a zažili sme kúsok neba na zemi.

vďační rodičia žiakov 2. ročníka

foto V. Ursínyová

Školský rok 2013 - 2014 v základnej škole

Naša základná škola má za sebou ďalší školský rok, v ktorom naplánované výchovno-vzdelávacie ciele žiaci úspešne zvládli, obohatili sa veľa nových vedomostí a zručností, zúčastnili sa mnohých sprievodných aktivít organizovaných školou v spolupráci s rôznymi organizáciami, odborníkmi a rodičmi.

Úspešne sme sa zapájali aj do organizovaných súťaží, aby sme mohli porovnať vedomosti a schopnosti našich detí. Dáilo sa nám v matematických súťažiach, kde na okresnom kole Pytagoriády získal A. Kubica 1. miesto, v medzinárodnej súťaži „Matematický klokan 2014“ nás najúspešnejšie reprezentovala R. Čuporáková, ktorá sa umiestnila v konkurencii 5956 detí na prvom mieste. Do 20% najlepších sa dostala aj P. Pazúriková a S. Mačňáková. V ďalšej medzinárodnej vedomostnej súťaži „Všetkovedko“ sa medzi najlepších dostalo 5 žiakov 4. triedy.

Tímea Malatinková nás opäť úspešne reprezentovala nielen v recitovaní (získala v OK súťaže Hviezdoslavov Kubín 2. miesto), ale aj v speve ľudových piesní – v súťažiach „Slovenský slávik“ aj „Matičný sláviček 2014“ získala 1. miesto.

Žiaci 2. ročníka sa zapojili do eTwinningového projektu – I love English, v ktorom prostredníctvom využívania

moderných informačných a komunikačných technológií tvoria partnerstvá so školami v Európe a precvičujú si používanie anglického jazyka. Tiež získali cenu poroty v internetovej súťaži „Foto triedy“.

Venovali sme sa aj aktivitám na podporu zdravia ústnej dutiny, prevencii proti drogám, športu, ochrane životného prostredia a výchove k zdravému životnému štýlu. Deti navštívili mestečko povolání v Žiline, kde im boli hravým a zaujímavým spôsobom poskytnuté informácie o rôznych povolaniach.

Mnohé aktivity by sme v tomto roku nemohli zorganizovať bez spolupráce a pomoci tých, ktorým na škole záleží. Osobitne sa chcem poďakovať obecnému úradu, členom Rady školy a Rodičovského združenia, pánom R. Čuporákov, R. Veselému, pani L. Lorincovej a všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k skvalitneniu vyučovacieho procesu. Dúfam, že škola bude môcť svoje aktivity aj ďalej rozvíjať a že nájdeme spoločné myšlienky a nápady, ktoré budú inšpiráciou na dosiahnutie čo najlepších výsledkov.

Na záver chcem poďakovať tým najdôležitejším - zamestnancom aj žiakom školy a popriať im príjemný „zaslúžený“ oddych počas prázdnin.

text a foto Mgr. Blanka Kontrová

Školský rok sa skončil aj v materskej škole

Končí sa školský rok a deti už rátať dni, koľkokrát sa vyspia a budú prázdniny. Pre nás zamestnancov je to čas, aby sme sa zamysleli nad tým, či sme splnili všetko, čo sme si na začiatku roka predsavzali.

V prvom rade treba povedať, že tento rok bol mimoriadne priaznivý na počet detí, ktoré navštevovali materskú školu. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sme splnili ciele, ktoré boli stanovené v pláne školy. Zapojili sme sa do rôznych okresných súťaží a naše deti v nich boli veľmi úspešné. Súťaž v prednese poézie a prózy s názvom „Hviezdička“ sa konala v Trstenej. Reprezentovala nás Paula Jandurová, ktorá získala 2.

miesto. V Habovke sa konala súťaž „Oravský spevák“. Tam nás zastupovala Ninka Krížová, ktorá si vyspievala 3. miesto. A nakoniec prišla súťaž „Predškolácky trojboj“, na ktorý sme s deťmi cestovali do Čimhovej. Na tejto súťaži nás reprezentovalo trojčlenné družstvo v zložení: Anetka Veselá, Paula Jandurová a Ľubko Mäsiar. Deti súťažili v troch disciplínach, kde ukázali, že dokážu pracovať spoločne ako tím, pretože táto súťaž je o spolupráci pri riešení úloh. Naše družstvo obsadilo 2. miesto. Všetkým víťazom blahoželáme a tešíme sa, že naše deti boli v širokej konkurencii úspešné. Počas roka sme pre rodičov

pokračovanie na str. 3

Školský rok sa skončil ...

pokračovanie zo str. 2

pripravili aj tradičné besiedky. V decembri sa konala Vianočná besiedka a v máji besiedka ku Dňu matiek. Deti mali možnosť svojim rodičom ukázať, čo všetko sa naučili.

Deti predškolskej triedy sa v mesiaci jún zúčastnili

koncoročnéno výletu. Cestovali sme do Žiaru nad Hronom, kde si prezreli hviezdy v planetáriu.

V rámci projektov, ktoré boli vypísané, sa naša materská škola zapojila do dvoch. Prostredníctvom jedného z nich sme na výchovno vzdelávací proces získali interaktívnu tabuľu.

Na záver prajem deťom prázdniny plné slnka a zábavy. Zamestnancom ďakujem za ich svedomitú prácu a prajem im pokojný oddych.

Bc. Silvia Lukáčiková

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Rokovanie 27. marca 2014 bolo predovšetkým o voľbe hlavného kontrolóra. 21. marca 2014 sa na Obecnú úradu v Podbieli uskutočnilo otváranie obálok a kontrola splnenia podmienok pre voľbu hlavného kontrolóra obce. Otváranie obálok a kontrolu vykonali poslanci Obecného zastupiteľstva. O funkciu hlavného kontrolóra sa uchádzali Rastislav Malatinka, Viera Bebejová a Ing. Milada Tmáková. Voľba prebiehala verejným hlasovaním, pred ktorým každý v krátkosti predstavil a priblížil svoj zámer stať sa hlavným kontrolórom. Poslanci hlasovali za schválenie toho kandidáta, ktorý bol podľa nich najvhodnejší na túto funkciu. Rastislav Malatinka získal nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých poslancov a stal sa hlavným kontrolórom obce na nasledujúcich 6 rokov. Na programe bola aj žiadosť manželov Bullovcov o vyjadrenie k realizácii plynovodu k ich novostavbe v Krivom Kúte. Väčšina poslancov realizáciu tejto časti plynovodu schválila.

Na zasadnutí dňa 11. apríla 2014 som v rámci žiadosti obyvateľov Krivého Kúta o realizáciu cesty v tejto časti obce informoval o priebehu podpisovania zámennej zmluvy s poslednými známymi vlastníkmi a zároveň sme sa dohodli, že stavebníci v Krivom Kúte budú oslovovaní aj vo veci zistenia záujmu o výstavbu ďalšej časti plynovodu. Poslanci sa oboznámili so Správou hlavného kontrolóra obce, vtedy ešte pani Bebejovej, o výsledkoch kontrolnej činnosti za obdobie od 01.01.2014 do 27.03.2014 a schválili Plán kontrolnej činnosti nového hlavného kontrolóra obce. Na základe doručenej zmluvy OVS asanovať nepotrebnú časť ČOV v obci sme s poslancami zvažili, že zatiaľ nie je nevyhnutné časť jstujúcej čističky zlikvidovať. Z dôvodu zmeny technológie čistenia odpadových vôd v našej obci je totiž nepotrebný jeden z domčekov pre obsluhu ČOV, pretože výtlačným potrubím idú splašky do čistiarne v Nižnej a tento už nebudú potrebovať. Ale nie je dôvod ponáhľať sa s asanáciou.

Prerokovali sme žiadosti Mesta Trstená a OZ Starí Slovania o poskytnutie dotácie na záujmovú činnosť detí, Pav-

lovi Gondovi sa schválil predaj pozemku za bytovkou č. 271, Tiborovi Joštiakovi predaj podielu Obce Podbiel na pozemku, ktorý mu bol pridelený ako stavebný v lokalite Pod Pálenicou, manželom Kozáčíkovcom predaj pozemku pri budo-ve autoservisu a Monike Domiňákovovej poslanci schválili prenájom pozemku za bytovkou č. 271.

Na mimoriadnom zasadnutí dňa 25. apríla sme sa zaoberali úpravou rozpočtu obce na rok 2014, ktorá sa týkala predovšetkým úpravy niektorých rozpočtových položiek rozpočtovej organizácie obce, teda základnej školy s materskou školou. Na obecný úrad boli totiž doručené žiadosti o navýšenie úväzku pre vedúcu jedálne a o vytvorenie nového úväzku pre pomocnú silu v jedálni. Keďže táto úprava nebola predmetom návrhu úpravy rozpočtu, poslanci sa dohodli, že riaditeľka Mgr. Blanka Kontrová predloží návrh na úpravu rozpočtu, ktorá sa bude týkať konkrétne úpravy na navýšenie úväzkov pre ZŠS najneskôr do augusta 2014. Ďalej poslanci schválili podpis zmluvy o poskytovaní auditorských služieb s Ing. Emíliou Franekovou, odložili podpísanie plnej moci pre Orava PPD Nižná na právne úkony, ktoré sa týkajú pozemkov v poľovných revíroch, kde je aj obec spoluvlastníkom pozemkov, pretože sme nemali dostatočne podložené a vysvetlené, o čo v tejto súvislosti ide.

Pretože som sa stretol s niekoľkými opakujúcimi sa dotazmi ohľadne stavebného povolenia na chodník na Ulici, na tomto rokovaní som v rámci programu považoval za potrebné ešte raz vysvetliť, že obec má na túto stavbu vypracovaný projekt, na základe ktorého bolo vydané stavebné povolenie na liniovú, teda pozemnú stavbu chodníka a na zatrubnenie potoka v celej dĺžke až po dom pána Pazdúra. Stavebné povolenie je právoplatné, so stavbou sme začali a pretože máme na tento rok v rozpočte vyčlenené finančné prostriedky na jej pokračovanie, v čase vydania našich novín už máme aj dodávateľa stavebných prác, ktorý vzišiel z výsledkov verejného obstarávania.

V ďalšom bode som informoval po-

slancov, píšem o tom aj na inom mieste týchto novín, že obec na základe žiadosti na Environmentálny fond dostala dotáciu na zmenu palivovej základne v kultúrno-sportovej hale. Bola nám pridelená dotácia vo výške 88.998,- eur. Spolufinancovanie poslanci schválili v rámci rozpočtu na tento rok, v súčasnosti prebieha verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác.

V bode informácie starostu som informoval o vykonaní štátneho zdravotného dozoru v ZŠ s MŠ Podbiel a o zápise o nedostatkoch, ktoré sa týkajú materskej školy a taktiež aj zariadenia školského stravovania. Akútne sa bude tento stav riešiť počas prázdnin, kedy v škôlke nie sú deti. V čase, keď píšem tento článok, už viem, že nám bola poskytnutá účelová dotácia z ministerstva financií na obnovu vybavenie kuchyne a jedálne, a z tejto budeme niektoré nedostatky odstraňovať.

Rokovanie 20. júna malo v programe schválenie Záverečného účtu Obce Podbiel za rok 2013. Tento bol overený nezávislým audítorom pani Ing. Emíliou Franekovou. Aj hlavný kontrolór doporučil schváliť záverečný účet bez výhrad, čo aj poslanci následne urobili. Prebytok hospodárenia za rok 2013 vo výške 22.385,70 eur bol presunutý do rezervného fondu obce. Ďalej poslanci upravovali rozpočet na rok 2014. Jedným z dôvodov je získaná dotácia z Programu Obnovy dediny na vybudovanie verejného osvetlenia na Bobrovej rali, preto bolo treba schváliť 5% spolufinancovanie vo výške 1700 eur. A pretože vyšla nová výzva Environmentálneho fondu, ktorú by sme mohli využiť na získanie dotácie na obnovu budov MŠ a OcÚ, je potrebné vypracovať projektovú dokumentáciu, na ktorú poslanci schválili 1500 eur. Ak budeme úspešní, môžeme v nasledujúcom období budovy zatepliť, vymeniť strešnú krytinu a dažďové žľaby. Ďalej na realizáciu plynovodu k novostavbe rodinného domu manželov Bullovcov v Krivom Kúte bolo vyčlenených 5 000 eur. Hlavný kontrolór obce predniesol Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti za obdobie II. štvrťro-

pokračovanie na str. 4

Z rokovania ...

pokračovanie zo str. 3

ka 2014 a následne mu poslanci schválili plán práce na obdobie II. polroka 2014. Jednohlasne bola schválená zámenná zmluva uzatvorená za účelom vysporiadania cesty v Krivom Kúte. Ostalo nám už len pár vlastníkov, s ktorými bude podpísaná nová zmluva. Či sa však ešte v tomto roku stihne položiť na túto cestu asfaltový povrch, si v tejto chvíli netrúfam povedať.

Následne poslanci prerokovali žiadosti Anny Janíkovej o vrátenie pozemkov, Farského úradu v Podbieli o finančný príspevok na letný tábor detí, Ľuboša Turčáka o predbežné stanovisko k zámene pozemkov.

S poslancami sa stretneme ešte v auguste, pretože budú musieť prerokovať nejaké úpravy v rozpočte, a potom, ak sa už nič nevyskytne, posledné rokovanie obecného zastupiteľstva v tomto volebnom období sa uskutoční v septembri. Blížia sa totiž komunálne voľby a o ďalších dôležitých veciach týkajúcich sa chodu obce už bude možno rozhodovať nový poslanecký zbor.

Slavomír Korčuška, starosta

Z obecného úradu

Dane a poplatky:

Upozorňujeme daňovníkov a poplatníkov v obci Podbiel, ktorí si doposiaľ nespĺnili svoje povinnosti týkajúce sa daní a poplatkov na rok 2014 a nezaplatili za vývoz komunálneho odpadu, daň za psa, daň z nehnuteľností popríj. daň za ubytovanie, aby tak bezodkladne urobili. V opačnom prípade bude Obec Podbiel postupovať voči neplatičom v súlade s platnými právnymi predpismi.

Separovaný zber:

Redakcia novín sa ospravedľňuje občanom za chybu v rozpise vývozu separovaného odpadu na rok 2014, ktorý bol uverejnený v minulom čísle novín. Správne termíny vývozov sú:

13.august, 10.september, 08.október, 12.november, 10.december

Známky pre psov:

Obecný úrad v Podbieli oznamuje všetkým majiteľom psov, že začal vydávať číselné známky pre psov. Tieto si môžete vyzdvihnúť na Obecnom úrade v úradných hodinách. Známky ste povinní v súlade s platnými právnymi predpismi pripevniť svojmu psovi na obojek kvôli presnej identifikácii psa.

Prvá júlová nedeľa žila folklórom

Tradičným podujatím otvárajúcim kultúrne leto nielen v Podbieli, ale aj na hornej Orave, sú naše folklórne slávnosti. V nedeľu 06. júla sa v areáli kultúrno-sportovej haly konali v poradí už dvadsiate tretie. Počasie nám prišlo, divákov bol dostatok, stačilo sa len naladiť na ľudovú nôtu a mohli sme začať. Hlavný program začal o 14-tej hodine vystúpením našej Ženskej speváckej skupiny Senková, ktorá zaspievala niekoľko trávnic a v premiérovom vystúpení predviedla pásmo pod názvom „Plátenko bielenô...“, ktoré autorsky a réžijne spracovala pani Vierka Strážnická. Ďalej sme mohli vidieť, aké pokroky robia vo folklórnom zdokonaľovaní sa naše deti z Detského folklórneho súboru Podbielan. Vystúpili aj s novým tancom o regrútoch, za ktorý patrí naša pochvala nielen deťom, ale aj vedúcej pani Martine Orčíkovej. Na tomto mieste musím upriamiť Vašu pozornosť na televízny program rtvs2, kde bude vysielaná folklórna relácia „Kapura“ s našim

folklórnym súborom. Verím, že sa termín vysielania včas dozvieme. Sme radi, že aj vďaka deťom sa naša obec v tom pozitívnom svetle zviditeľní.

Z Veľkého Rovného k nám pricestoval FS Rovňan. Kolektív mladých folkloristov organizačne vedie a zároveň aktívne tancuje Radovan Behřík z Veľkého Rovného. Videli sme tanečný blok nazvaný „Prechádzky po Slovensku“, v ktorom nám súbor predstavil hudbu a tanec z Hohrehronia, Terchovej a východného Slovenska.

Ďalším účinkujúcim bol FS Kriváň z Turian, ktorý pod vedením Aleny Rusnákovej oživuje tanečný a hudobný repertoár nielen rodného Turca. Aktívnou členkou súboru je aj Zuzka Sobolová rod.Kršková, ktorú sme veľmi radi privítali na domácom pódii. Súbor nám predstavil „Piesne z Turca“, spievali ženská a mužská spevácka skupina, videli sme „Priadky“ či tanec „Fľaškový“.

pokračovanie na str. 5

Prvá júlová ...

pokračovanie zo str. 4

Hrdým Turčanom bol aj hosť, ktorého celoživotnou vášňou je uchovávanie, obnova a prezentácia slovenskej tradičnej ľudovej kultúry a folklóru. Privítali sme folkloristu inštrumentalistu Igora Hraška, ktorý je zároveň poslancom NR SR, ďalej spoluzakladateľom najväčšieho folklórneho

číc, predstavuje skupinu mladých nadšencov hry na harmonike – heligónkec. Skupina, ktorá vznikla v roku 2002 a pracuje pod vedením pána Miroslava Tropeka, predviedla neuveriteľné majstrovstvo v speve a hre na tomto hudobnom nástroji.

Posledným účinkujúcim bol folklórny súbor VÁH z Liptovského Mikuláša. V súčasnosti pracuje pri Akadémii ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši. Právom mu patril prívlastok „zlatý klinec programu“, pretože má za sebou nespočetné množstvo ocenení z rôznych prehliadok a festivalov na Slovensku. Umelecké vedenie súboru patrí Mgr. art. Miroslave Palanovej a Mgr. Márii Palasthyovej. Súbor nám predstavil tance z rôznych častí regiónu Liptov. Škoda len, že pre poškodené pódium sme sa

počas ich vystúpenia museli presťahovať do haly. Z bezpečnostných dôvodov však bolo nemysliteľné pokračovať v tancovaní vonku. Aj keď sa hľadisko v hale nezaplnilo, tí, čo chceli súbor vidieť tancovať, si prišli na svoje.

V mene organizátorov, ktorými boli Obecný úrad v Podbieli a Kultúrna a športová komisia pri Obecnom zastupiteľstve v Podbieli, sa chcem poďakovať všetkým účinkujúcim za predvedené výkony. Tým, čo si prišli vychutnať atmosféru ľudového tanca a spevu, ďakujem účasť, za porozumenie a za zotrvanie až do konca programu. Škoda len, že domácich divákov bolo menej, ako tých cezpoľných. Ohodnotím to vetou jedného z divákov: „Mať doma takéto folklórne súbory, sólistov a ľudové muziky a nevidieť aspoň niektorého z nich, veď to by bol hriech.“

Ďakujem preto všetkým, ktorí sa ochotne a dobrovoľne rozhodli prispieť k dobrej veci a pomohli nám pri príprave tohto podujatia. Členom kultúrnej a športovej komisie, pracovníkom obecného úradu, pracovníčkam základnej školy, dievčatám z MS SČK, ochotným chlapcom zo ZO

JDS, členom hudobnej skupiny KSICHT, Urbáru v Podbieli, členom DHZ Podbiel, pretože každý z nich prispel svojím dielom k príjemnej atmosfére tohto sviatočného dňa. A v neposlednom rade aj Ministerstvu kultúry SR, za finančnej podpory ktorého sa tento ročník mohol uskutočniť.

text Mgr. Patrícia Korčušková, foto Zdenko Černek

Z činnosti Ženskej speváckej skupiny Senková

Prvé naše vystúpenie v r. 2014 bolo na plese v Podbieli (22.2.2014). Nevynechali sme ani pochovávanie basy v kultúrno-sportovej hale. Naše speváčky sa nezahanbili ani na vtipných súťažiach (chôdza na lyžiach). Dňa 28.4.2014 sa Senková zúčastnila krajského kola speváckych skupín (súborov) v Bytči, ktoré organizovala Jednota dôchodcov Slovenska. Predstavili sme sa s pásmom „Perinárky“. Súťaže sa zúčastnilo 9 speváckych skupín z rozličných kútov Slovenska. Liptov, Turiec, Kysuce, Orava. Z nich na Celoslovenské kolo mal postúpiť len jeden súbor. Porota vybrala práve Senkovú. Tešili sme sa z úspechu. Naša fotografia bola uverejnená v časopise Žilinský večerník dňa 6.5.2014. Celoslovenská prehliad-

ka speváckych súborov JDS sa bude konať dňa 11.9.2014 v Trenčíne.

Ďalšie naše vystúpenia: 11.5.2014 Deň matiek v Podbieli, na Podbielanských folklórnych slávnostiach 6.7.2014 sme sa pred-

stavili s novým pásmom „Plátenko bielenô“ (réžia Mgr. Vierka Strážnická). V nedeľu 13.7.2014 v amfiteátri v Malatínej prebiehala súťaž dedinských folklórnych skupín pod názvom Nositelia tradícií (súťažilo 12 skupín). Zúčastnili sme sa jej aj my. Nemohli sme sa však rovnať so súbormi, ktoré majú kompletnú hudbu a mladých tanečníkov a tanečnice. Uspeli: súbor Goral zo Suchej Hory, FS z Brezovice (tance) a Rabčičanka z Rabčíc.

pokračovanie na str. 6

Z činnosti ...

pokračovanie zo str. 5

Čo nás čaká: 20.7.2014 vystúpenie v Zázrivej, 2.8.2014 Podroháčske folklórne slávnosti, 11.9.2014 súťaž v Trenčíne, október – posedenie s dôchodcami, Vianoce v Podbieli a v Liesku, v Charite v Trstenej a v Domove dôchodcov v Tvrdošíne. Okrem oficiálnych súťaží nás pozývajú spievať na jubileá (50,60,70), na svadby - robíme čepčenie nevesty, na sviatky spievame spolu s organom v kostole, pri posledných rozlúčkach so zosnulými občanmi spievame v kostole, v dome smútku a na

cintoríne. Žiaľ, v tomto roku sme odprevadili na poslednej ceste našu speváčku Anastáziu Muránsku. Nech odpočíva v pokoji, bude nám chýbať. Naše speváčky sa zapájajú do všetkých akcií v obci - jarné upratovanie, upratovanie v dome smútku, brigády na PPD Nižná.

Na záver chcem poďakovať všetkým členkám kolektívu Senkovej, tiež Františkovi Matúšovi za ochotu a obeťavosť, vďaka patrí aj ich rodinným príslušníkom za trpezlivosť a zhovievavosť. A neposledná vďaka patrí aj Obecnému úradu v Podbieli (poslancom a starostovi Slavomírovi Korčuškovi) za dobrú spoluprácu a finančnú podporu
text Mgr. Hedviga Mintálová, foto Zdenko Černek

POZVÁNKA

Kultúrna a športová komisia pri Obecnom zastupiteľstve v Podbieli a Občianske združenie Starí Slovania
Vás pozývajú na

Deň Starých Slovanov,

ktorým bude 30. august 2014.

Akcia sa uskutoční na Františkovej huti v Podbieli.
O dobrý program a veselú zábavu bude postarané.
Všetci ste srdečne vítaní.

O Podbielanskú držku

OZ Xsicht, Prvá drevorubačská a skupina mladých ľudí „Haliganda“ Vás pozývajú na súťaž vo varení držkovej polievky. Akcia s názvom „O Podbielanskú držku“ sa uskutoční dňa 13. 09. 2014 v areáli ŠK Podbiel pod Pálenicou.

PROGRAM bude pozostávať z dvoch častí. Prvá časť festivalu bude hľadať výhercu v kategórii o najlepšiu držkovú polievku. Druhá časť preverí zručnosť lesníkov a pilčíkov, ktorí sa budú môcť ukázať v štyroch disciplínach. Prvá disciplína je rez na podložke, druhá stínka, tretia ťahanie lana a štvrtá odvetkovanie. Disciplíny budú hodnotené odborníkmi z oblasti lesníctva.

Najdôležitejšie bude stihnúť to v čo najkratšom čase.

Pre divákov a záujemcov budú pripravené ďalšie súťaže, ako napríklad hod metrovicou a pod.. Všetci si budú môcť pochutnať na domácich langošoch, držkovej polievke, čapovanom pivku a kofole.

O zábavu sa postará Hudobná skupina Xsicht, DJ Anonym a DJs Pa a Pi, a mnohí ďalší.

KONTAKT:

Záujemcovia o súťaženie vo varení držkovej polievky a v pilčíckych súťažiach sa môžu prihlásiť na tel. č. 0910 636 871 alebo 0903 540 273. Tu im budú podané bližšie informácie.

Súťažiaci a súťažné tímy sa musia prihlásiť najneskôr do 7. 9. 2014 !

Vystahovalectvo z obce Podbiel do USA v rokoch 1875 - 1924

I. časť

(Autor PhDr. Juraj Laššuth)

Prehľad vystahovalcov z obce Podbiel do USA v rokoch 1875 - 1924.

V druhej polovici 19. stor. sa situácia v Podbieli (a na celej Orave) dramaticky zhoršila. Neustálym dedením sa polia pre rodinu zmenšili natoľko, že malé množstvo pôdy nebolo schopné užiť rodinu. Ťažký život obyvateľov Oravy fundovane a výstižne opísal obvodný notár so sídlom v Rabči v rokoch 1927 – 1935. Text nám pomôže dobre pochopiť príčiny veľkého vystahovalectva z Oravy.

„Počasie je nepriaznivé, aj zima, lebo sa nedá furmančiť. Na poliach jesenná sejba vymrzne, na jar je počasie tak zlé, že sa nedá riadne siať, seje sa neskoro. Chudobný roľník nemá dostatok hnoja, nemá riadne obilie na osivo ani sadbu a sadenie nie je dosť silné, aby vzdorovalo silným jarným a jesenným mrazom. Čo zostane a čo by sa dalo zužitkovať, seno, otava a obilie po žatve, nemôže sa zachrániť pre nepriaznivé počasie, zobrať a uskladniť do stodoly a tak zhnije na poli. Takéto úrody, čo sa zrna týka, sa nedajú na ľudskú potrebu mlieť, slama a potrava pre dobytok upotrebovať, lebo z toho ochorie. Toto sa opakuje z roka na rok. Postupne tak ako má tunajší maloroľník menej príjmov, dôchodkov, zárobkov, nemôže si zadovážiť dostatok umelého hnojiva, jedinej podmienky tohto hospodárstva. Tunajší roľník spotrebuje slamu na kŕmenie dobytku, na stelivo používa mach a smrečinu. Do hnoja tečie dažďová voda,

ktorá to najlepšie z hnoja vymyje tak, ako na poliach prudké jarné dažde a jesenné lejaky odplavia aj hnoj aj humus. Je vôbec nešťastie tohto obyvateľstva, že sa tu musí trápiť a hospodáriť na poli, ktoré je viac menej už od prírody predestinované na to, aby tu bolo výlučne len lesné hospodárstvo, chov dobytku a ovčiarsstvo. Je smutný osud tunajšieho obyvateľstva, ktoré nedopracuje toľko obilia s úmornou prácou za pol roka, koľko mu je potrebné na celoročnú výživu. Pre týchto úbožiakov by bolo potrebné, aby aspoň polovička bola kolonizovaná na lepší kraj ... maloroľník nie je v stave vyživovať rodinu, zaplatiť dane a úroky zo svojich dlhov. Ostáva im predat' hospodárstvo, inak ho postihne exekúcia“.

Boli tri možnosti riešenia katastrofálnej situácie: Intenzifikáciou poľnohospodárskej výroby získať viac potravín, ktorá však v daných podmienkach nebola možná. Odstáňovať sa do mesta a zamestnať sa v rozvíjajúcom priemysle. Na Orave sa však priemysel vôbec nebudoval, preto sa niekoľko rodín vystahovalo za prácou do Budapešti, ktorá sa rýchlo rozrastala a poskytovala obmedzené množstvo práce. Preto im zostávalo iba:

Vystahovať sa za prácou do USA.

V USA sa po skončení Občianskej vojny, v ktorej zvíťazil priemyselný Sever, prudko rozvíjal priemysel a Amerika potrebovala veľké množstvo nových pracovných síl. Preto sa majitelia baní v roku 1877 rozhodli, že aj na Slovensko pošlú agen-

tov, aby verbovali robotníkov pre banský a oceliarsky priemysel v USA. Amerika poskytovala pracovné príležitosti aj pre ne-kvalifikovaných robotníkov a zárobok bol v porovnaní s Uhorskom niekoľkonásobne vyšší. V rokoch 1875 až 1914 emigrovalo do Spojených štátov viac ako 650 000 Slovákov.

Na rozhodnutí vystáňovať sa do USA mala vplyv aj stupňujúca sa maďarizácia. Deti v školách sa učili po maďarsky, na úradoch sa komunikovalo v maďarskom jazyku, všetky dokumenty boli v maďarčine, na obchodoch a budovách boli maďarské nápisy. Všetko to presviedčalo obyvateľov Podbiela, že nie sú Slováci, ale Maďari. To viedlo k oslabeniu vzťahu k domovu a uľahčilo rozhodovanie o ceste za more. Aj v Podbieli boli agenti verbovať na prácu do Ameriky, boli tu tiež agenti lodných spoločností, ktorí podávali informácie o cestovaní a dali sa u nich kúpiť aj lodné lístky. Objavili sa prevádzaci na územie Poľska, cez ktoré sa dalo bez pasov „na čierno“ dostať do prístavu Hamburg a ušetriť peniaze a energiu na vybavovanie pasu.

Veľká časť vystahovalcov sa neplánovala usadiť v USA natrvalo. Plánovali niekoľko rokov tam pracovať, našetriť doláre a s úsporami sa vrátiť domov; kúpiť pôdu, postaviť murovaný dom a žiť v lepšom sociálnom postavení. Ktorí sa rozhodli v Amerike natrvalo usadiť, predali svoje pole, dom a ostatný majetok, tým získali peniaze na cestu a na usadenie sa v novej vlasti. Na cestu si brali oblečenie, peniaze a najmä stravu.

Pokračovanie nabudúce....

Obec zveľadíme aj z dotácií

Je veľmi príjemné konštatovať a zároveň informovať občanov našej obce, keď je obec úspešná v projektoch, ktoré boli vypracované a podané na jednotlivé ministerstvá s tým, že budú schválené, a financie použité na realizáciu stavieb a obnovu našej obce. Že to nie je jednoduché, to nemusím ani spomínať. Je potrebné si uvedomiť, že na Slovensku je 2 891 obcí a 138 miest a každá obec, či mesto sa snaží získať finančné prostriedky pre svoje potreby. Percento úspešných žiadateľov nie je vysoké, a preto je potrebné vážiť si každé euro pridelené v prospech obce. Aj naša obec v tomto roku urobila všetko pre to, aby bola úspešná v jednotlivých projektoch. A podarilo sa.

Už v roku 2013 sme doručili vypracované projekty s platným stavebným povolením a jednotlivými rozpočtami na jednotlivé inštitúcie so žiadosťou o dotáciu, na základe ktorej by sa stavby, údržba, prípadne obnova technológie realizovali. Po náročných rokovaníach a vybavovaníach sme sa stali úspešnou obcou, ktorá do dnešného dňa dostala tri schválené rozhodnutia o pridelení dotácie pre obec Podbiel. Prvé rozhodnutie o pridelení finančných prostriedkov bolo doručené z Environmentálneho fondu na zmenu palivovej základne v kultúrno-športovej hale. Projekt bol predložený na základe dezolátneho stavu kotolne, kde obidva kotly na pevné palivo tečú, sú zastarané a je otázka času, kedy budú úplne nefunkčné. Schválením dotácie v sume 88 998 eur sa tento závažný problém vyriešil. V kultúrno-športovej hale bude postavená mo-

derná kotolňa na plyn, ktorá bude operatívne vykurovať jednotlivé priestory v tejto budove podľa potreby. V tomto čase prebieha verejné obstarávanie na dodávateľa stavby, ktorá by mala byť dokončená do konca októbra. Ďalšia úspešná schválená žiadosť sa dotýka našej historickej časti Bobrova raľa. Z Programu obnovy dediny bolo vyčlenené 4 750 eur na realizáciu verejného osvetlenia v tejto časti obce. V tomto čase je už známy aj dodávateľ stavby, a so stavbou sa začne v mesiaci august. Práce budú ukončené v mesiaci september. Pozitívna správa prišla aj z Ministerstva financií SR, kde nám schválili žiadosť na obnovu technologického a priestorového vybavenia školskej kuchyne a jedálne vo výške 12 800 eur. Projekt bol podaný na obnovu zariadenia, ktoré už nevyhovuje dnešným hygienickým požiadavkám i na zariadenie školskej jedálne pre deti v materskej škole. Odstránenie vzniknutých závad a výmena technológie bolo uložené zápisom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne. Uvedený zápis obsahuje aj termíny odstránenia jednotlivých závad a tak pridelená dotácia sa nám v tomto čase veľmi zišla. Ak by nebola pridelená, všetky výdavky na odstránenie týchto závad by znášal obecný rozpočet. Dotáciu z Ministerstva kultúry SR na podporu realizácie Podbielských folklórnych slávností sa nám podarilo dostať aj tento rok, a to vo výške 1500 eur. Posledná, i keď nie veľká finančná pomoc, sa dostala našej Ženskej speváckej skupine Senková, a to vo výške

pokračovanie na str. 8

Obec zveľadíme ...

pokračovanie zo str. 7

100 eur zo Žilinského samosprávneho kraja na vyhotovenie kostýmov na pohrebné obrady. Nie je to veľa, ale vďaka aj za to.

Dovoliť som si informovať Vás, vážení občania, o týchto úspešných projektoch, aby ste vedeli, že na obci sa pracuje a dedina sa naďalej zveľaduje. Hoci nám štát finančne veľmi pomohol, vieme si jednu zo schválených investičných akcií na tento rok pokryť aj z vlastných finančných prostriedkov. Ide o budovanie ďalšej časti chodníka na Ulici, ktorý sa tento rok vybuduje po dom rodiny Zuffovcov. V tomto čase prebieha verejné obstarávanie na dodávateľa tejto stavby, a aj táto výstavba bude zrealizovaná do jesene tohto roka. Chcem, aby občania Ulice mohli čo najskôr využívať bezpečnosť nového chodníka.

Ďalšia rozsiahla údržba sa v tomto čase vykonáva v priestoroch interiéru materskej školy, kde sa vymaľovali obidve triedy aj s priestormi skladov, kabinetu, šatní, chodieb a schodiska, ktoré neboli maľované minimálne 20 rokov. To znamená, že naši škôlkari v septembri prídu do vynovených priestorov, za ktoré sa nebudeme musieť hanbiť. Všetky tieto práce budú dokončené tento rok a ostatné, ktoré sú naplánované do budúcnosti, ako napríklad rozšírenie plynového potrubia, či dokončenie majetkového vysporiadania cesty v Krivom kúte a následné vyasfaltovanie komunikácie a taktiež vybudovanie provizórnej komunikácie v časti Pod Pálenicou budeme chcieť dokončiť čo najskôr, aby aj občania obývajúci tieto lokality a majúci záujem tu stavať rodinné domy mohli chodiť po slušných cestách. Toto sú vyhliadky do najbližšej budúcnosti, a ja pevne verím, že sa nám ich podarí aj splniť.

Slavomír Korčuška, starosta

Triatlon Oravaman aj so Zuzanou Vojtekovou

Vážení športoví priatelia!

Uvádzam krátku charakteristiku medzinárodného horského triatlonu Oravaman, aby si čitateľ mohol predstaviť, o čo vlastne ide:

-2km plávania v Liptovskej Mare, teplota vody 18 stupňov. Zuzkin čas 27:47:7 minút, celkovo 16.miesto,
-90km na bicykli na trase Liptovská Sielnica-Huty-Zuberec-Oravice-Vitanová-Suchá Hora a späť do Zuberca a odiaľ na Ťatliakovu chatu. Prevýšenie 2000 metrov, zima a dážď. Zuzkin čas 3:28:12 hodín, celkovo 52.miesto,
-21km behu na trase Ťatliakova chata-sedlo Zábrat'-vrch Rákoň-Lúčna-Látaná dolina-Zverovka-Zuberec, hotel Pri biskô. Prevýšenie 600 metrov. Zuzkin čas 1:52:55 hodín, celkovo 34.miesto

Tohto triatlonu sa v kategórii jednotlivcov zúčastnilo cca 400 pretekárov, z toho 26 žien.

Zuzka Vojteková si v tomto najnáročnejšom horskom triatlone v Európe počínala mimoriadne dobre, keď medzi ženami zvíťazila s 15 min. náskokom časom 5:53:51 hodín a v absolútnom poradí obsadila výborné 43. miesto.

U mužov zvíťazil Španiel Marcel Zamora časom 4:57:29 hodín.

Okrem toho sa preteku zúčastnilo ďalších asi 400 pretekárov v kategórii štafiet.

Kompletné výsledky nájdete na: www.competitions.sk

Tu je Zuzkin príspevok, v ktorom vyjadruje svoje pocity z preteku:

Sobota 12.7.2014 - deň pretekov ORAVAMAN od rána vyzeral na počasie veľmi nádejne, dva dni predtým vytrvale zrážky, nepredpovedali slnečnú sobotu, ale všetci sme dúfali aspoň v deň bez dažďa.

9.00 štart - Liptovská Mara bola čerstvá ranná spr-

cha :-). Po rezkých 2 km plávania sa teplota vzduchu stále pohybovala v letných oravských teplotách. Ale nebol by to horský prechod Huty, ktorý nám pripravil ďalšie občerstvenie v podobe dažďa a s tým spojené aj ochladenie, ktoré mne osobne dalo neuveriteľne zabráť, svaly tuhli a pohyb bol stále náročnejší.

Aj napriek týmto nepriaznivým podmienkam som odhodlane ukrajovala z 90km trate. Čakalo ma posledné - najstrmšie stúpanie zo Zverovky na Ťatliakovu chatu. Na úseku, kde toho máme všetci už plné zuby, sa moje telo začalo zahrievať a mne bolo konečne po troch hodinách pretekov teplejšie. Vybieham z depa, čaká ma 21km beh smerom do sedla Zábrat', na vrch Rákoň, Lúčnu, cez Látnú Dolinu, Zverovku a cieľ v Zuberici. Počas celého behu som sa cítila veľmi dobre, aj keď veľké mláky, mokrú, blato, na chodníkoch potoky stekajúcej vody mi dalo nielen fyzicky, ale aj psychicky zabráť.

7 km pred cieľom som pomaly strácala silu v nohách a narastajúca únava ma sprevádzala až do konca pretekov. Po dobehnutí do cieľa som sa vnútorne veľmi tešila, na prejavenie radosti navonok však už nebolo síl...

Ďakujem celému môjmu tímu - ľuďom, ktorí počas celých pretekov boli so mnou v kontakte, cítila som ich podporu, dodávali mi silu pokračovať v tempe ďalej a ísť za svojim cieľom. Moje štvrté víťazstvo patrí práve týmto ľuďom, bez ktorých by nielen štart na oravamane, ale ani moja príprava na túto sezónu nebola možná.

Osobitne chcem poďakovať mojej trénerke Lenke Ilavskej-Litvinovej za jej chuť, trpezlivosť a profesionálny prístup.

Taktiež ďakujem všetkým Oravčanom za povzbudenie, za krásny pocit, ktorý mi počas pretekov vniesli ich fanením, a to je ten najväčší pocit pre mňa - som rodáčka z oravského kraja, na ktorý som hrdá vždy, nech som kdekoľvek na svete.

Ďakujem, boli ste ÚŽASNÍ.

Pripravil: Pavol Vojtek

Vypísané z matriky

Narodili sa

28.04.2014 Dominika Precnerová
28.04.2014 Jakub Lofaj
06.06.2014 Ema Kohútová
09.06.2014 Emma Surovčíková

Odprevadili sme

04.04.2014 Anna Domiňáková
11.04.2014 Margita Žuffová
23.05.2014 Marta Mintálová
14.06.2014 Anastázia Muránska
08.07.2014 Jozef Kováč

Manželstvo uzavreli

29.05.2014 Monika Litváková
Ondrej Kohút
31.05.2014 Katarína Sekerášová
Jozef Litvák
14.06.2014 Ing. Veronika Siteková
Nicolas
Roger Marcel Charton